

Trwanie życia w zdrowiu w 2023 r.

29.11.2024 r.

 1,2 roku

Wzrost oczekiwanego trwania życia w zdrowiu mężczyzn w porównaniu do 2022 r.

W 2023 r. trwanie życia w zdrowiu w momencie urodzenia wyniosło 61,3 roku dla mężczyzn i 64,6 roku dla kobiet. Oznacza to wzrost o 1,2 roku dla mężczyzn i o 0,9 roku dla kobiet w stosunku do 2022 r.

Wydłużenie trwania życia w zdrowiu jest jednym z głównych celów polityki zdrowotnej wielu krajów. Jeżeli oczekiwane trwanie życia w zdrowiu wzrasta szybciej niż przeciętne trwanie życia, oznacza to, że ludzie przez coraz większą część życia charakteryzują się dobrym zdrowiem. Oczekiwane lata przeżyte w zdrowiu (Healthy Life Years, HLY) nazywane też wskaźnikiem oczekiwanej długości życia bez niepełnosprawności (Disability Free Life Expectancy, DFLE) to wskaźnik obrazujący sytuację zdrowotną ludności, obliczany na podstawie tablic trwania życia oraz indywidualnie i subiektywnie postrzeganej niepełnosprawności.¹ Wartość HLY_x interpretuje się jako przewidywaną średnią liczbę lat jaką ma do przeżycia bez niepełnosprawności osoba w wieku x ukończonych lat, pod warunkiem, że aktualne warunki umieralności i utraty zdrowia populacji nie ulegną zmianie do końca trwania życia tej osoby.

Różnica w trwaniu życia w zdrowiu w momencie urodzenia (HLY_0) w 2023 r. między płciami wyniosła 3,3 roku na korzyść kobiet. Wartość ta zmniejsza się wraz z przeżyтыми latami. Dla osób w wieku 50 lat wyniosła 2,1 roku, a dla osób w wieku 65 lat już tylko rok. Dla porównania różnica w przeciętnym trwaniu życia w momencie narodzin (e_0) w tym samym roku wyniosła 7,3 roku.

W analizie oczekiwanego trwania życia w zdrowiu HLY_x ważne jest uwzględnienie również przeciętnego trwania życia e_x (Wykres 1). Pozwala to m.in. na określenie jaka część życia wolna jest od niepełnosprawności. Od 2009 r. do 2023 r. poziom HLY_0 zmieniał się proporcjonalnie do wartości przeciętnego trwania życia (e_0), dla mężczyzn stanowiąc od 79,9% do 82,3% e_0 , a dla kobiet od 76,2% do 79,2% e_0 .^{2,3} Oznacza to, iż mimo że dla mężczyzn przewiduje się krótsze trwanie życia, to większą jego część przeżyją bez niepełnosprawności.

Wartość wskaźnika trwania życia w zdrowiu jest wyższa dla kobiet niż dla mężczyzn

Mężczyźni większą część swojego życia przeżywają bez niepełnosprawności

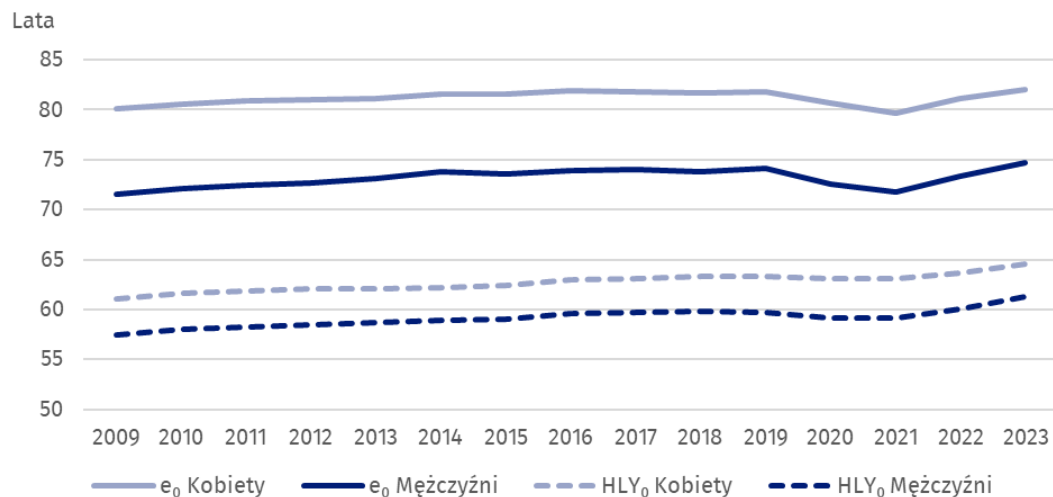
¹ Współczynniki niepełnosprawności szacowane są na podstawie informacji o stopniu ograniczenia sprawności pozyskiwanych z przeprowadzanego corocznie od 2005 r. Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (Eurostat, EU-Statistics on Income and Living Conditions Survey, EU-SILC).

² Góral-Radziszewska, K., Waśkiewicz, K., Potyra, M. i Kuczyńska, K. (2020). *Trwanie życia w zdrowiu w Polsce w latach 2009-2019*, Warszawa, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/trwanie-zycia/trwanie-zycia-w-zdrowiu-w-polsce-w-latach-2009-2019,4,1.html>

³ Główny Urząd Statystyczny, *Trwanie życia w zdrowiu w 2022 r.* [Informacja sygnałna], Warszawa 2023, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/trwanie-zycia/trwanie-zycia-w-zdrowiu-w-2022-r-,5,3.html>

Różnica między wartościami wskaźników HLY₀ mieszkańców miast oraz wsi zmieniała się dynamicznie od 2009 roku. Największa była w latach 2009-2011 (na poziomie ok. 1,5 roku, przy czym najwyższa wyniosła 1,8 w 2010 r. dla mężczyzn), później gwałtownie się zmniejszyła (w latach 2012-2015).² W 2023 r. współczynnik HLY₀ dla mężczyzn w miastach wyniósł 61,3, a na wsi 61,1 roku, natomiast dla kobiet odpowiednio 64,6 oraz 64,4 roku (Tablica 1). Zarówno dla osób mieszkających w miastach jak i na obszarach wiejskich stwierdzono wyraźny wzrost wskaźnika HLY (w przybliżeniu o jeden rok) w porównaniu do 2022 r.

W 2023 r. mieszkańcy obszarów wiejskich charakteryzowali się krótszym trwaniem życia w zdrowiu niż mieszkańcy miast

Wykres 1. Przeciętne trwanie życia (e₀) i oczekiwane trwanie życia w zdrowiu (HLY₀) w momencie narodzin w Polsce w latach 2009-2023

Tablica 1. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu w momencie narodzin (HLY₀) oraz procent życia w zdrowiu (HLY₀/e₀) w 2023 r.

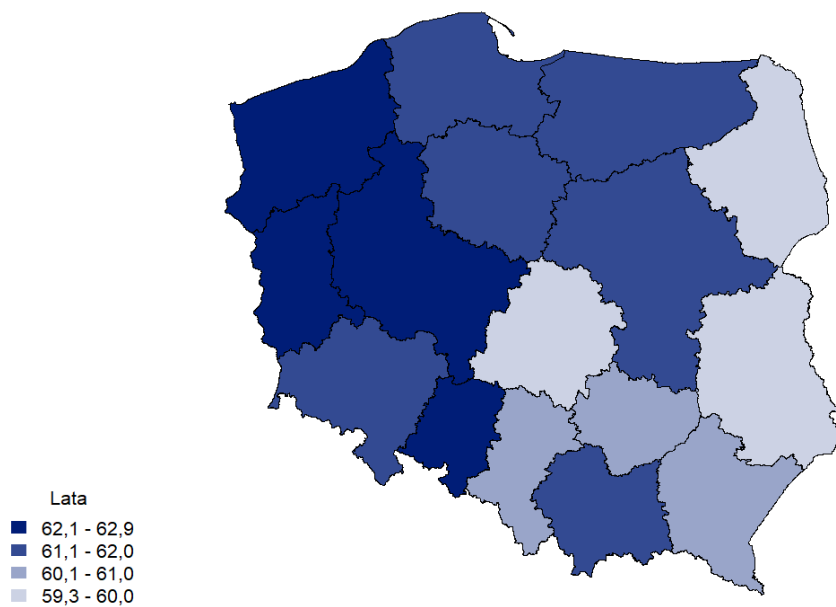
	Mężczyźni		Kobiety	
	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]
Polska ogółem	61,3	82,1	64,6	78,8
Miasto	61,3	81,7	64,6	78,9
Wieś	61,1	82,3	64,4	78,4
Dolnośląskie	61,6	82,9	65,7	80,3
Kujawsko-pomorskie	61,1	82,4	64,3	79,1
Lubelskie	59,3	79,8	62,9	76,1
Lubuskie	62,5	84,4	66,2	81,2
Łódzkie	60,0	82,0	63,0	77,5
Małopolskie	61,8	81,1	65,0	78,3
Mazowieckie	61,7	82,5	65,1	79,2

	Mężczyźni		Kobiety	
	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]	Oczekiwane życie w zdrowiu	Procent życia w zdrowiu [%]
Opolskie	62,3	82,7	66,0	80,2
Podkarpackie	60,1	79,0	63,2	75,6
Podlaskie	59,4	79,4	63,0	75,6
Pomorskie	61,6	81,9	64,6	78,8
Śląskie	60,8	81,9	64,1	79,1
Świętokrzyskie	60,4	81,7	63,4	76,9
Warmińsko-mazurskie	61,0	82,5	64,5	78,9
Wielkopolskie	62,9	84,1	66,3	81,2
Zachodniopomorskie	62,5	84,3	66,1	81,2

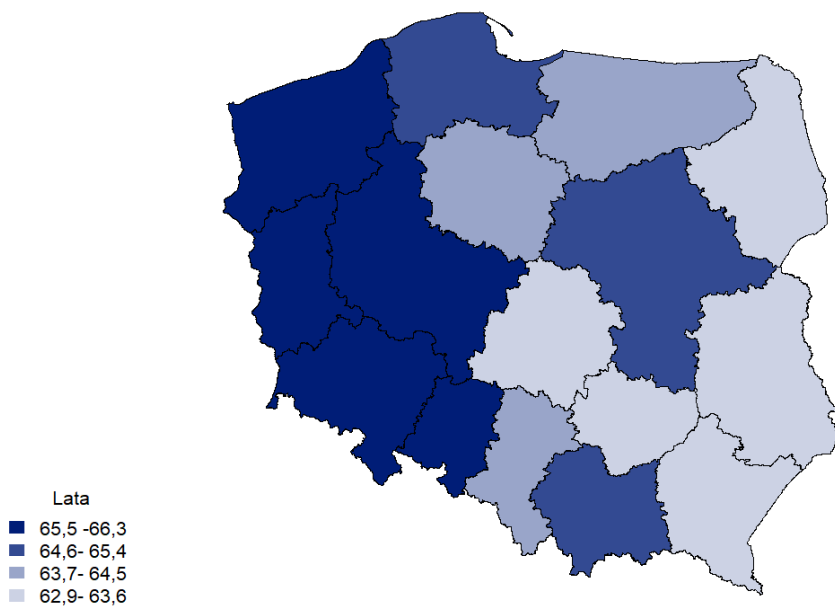
W 2023 r. wskaźnik HLY₀ najbardziej zwiększył się (przyrost powyżej 1 roku w porównaniu do 2022 r.) dla mężczyzn w województwach: opolskim (o 1,8 roku), mazowieckim (o 1,6 roku), dolnośląskim (o 1,5 roku), śląskim (o 1,3 roku), pomorskim (o 1,2 roku), warmińsko-mazurskim (o 1,2 roku), małopolskim (o 1,2 roku) oraz lubuskim (o 1,1 roku), a dla kobiet w województwach: dolnośląskim (o 1,4 roku), opolskim (o 1,3 roku), warmińsko-mazurskim (o 1,2 roku), mazowieckim (o 1,2 roku), kujawsko-pomorskim (o 1,2 roku), lubuskim (o 1,1 roku) oraz pomorskim (o 1,1 roku). Warto odnotować, że trwanie życia w zdrowiu wzrosło zarówno dla kobiet jak i dla mężczyzn we wszystkich województwach.

W Polsce występuje duże zróżnicowanie wskaźnika trwania życia w zdrowiu w przekroju wojewódzkim. W 2023 r. rozpiętość między skrajnymi wartościami tego wskaźnika dla mężczyzn wyniosła 3,6 roku. Najdłuższym trwaniem życia w zdrowiu mężczyzn (Tablica 1, Mapa 1) charakteryzowały się województwa: wielkopolskie (62,9 roku), lubuskie (62,5 roku) oraz zachodniopomorskie (62,5 roku), natomiast najkrótszym: lubelskie (59,3 roku), podlaskie (59,4 roku) i łódzkie (60 lat). Dla kobiet występuje również duże zróżnicowanie wartości wskaźnika, a rozpiętość pomiędzy skrajnymi wartościami wyniosła 3,4 roku. W tym przypadku (Tablica 1, Mapa 2) najdłuższe trwanie życia w zdrowiu wystąpiło w województwach: wielkopolskim (66,3 roku), lubuskim (66,2 roku), zachodniopomorskim (66,1 roku) oraz opolskim (66 lat), z kolei najkrótsze w województwach: lubelskim (62,9 roku), podlaskim (63 lata), łódzkim (63 lata) i podkarpackim (63,2 roku).

Mapa 1. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu (HLY₀) dla mężczyzn w 2023 r. w podziale na województwa

Mapa 2. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu (HLY₀) dla kobiet w 2023 r. w podziale na województwa

W województwach Polski zachodniej, a zwłaszcza północno zachodniej, proporcja oczekiwanego trwania życia w zdrowiu w momencie narodzin (HLY_0) do przeciętnego trwania życia (e_0) jest wyższa niż w województwach leżących na wschodzie kraju.

W przypadku mężczyzn województwa charakteryzujące się niskim zarówno trwaniem życia, jak i trwaniem życia w zdrowiu to: łódzkie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. W województwie mazowieckim i dolnośląskim wartości obu wskaźników były zbliżone do poziomu krajowego. Województwa wielkopolskie i opolskie były jedynymi województwami w przypadku mężczyzn, gdzie oba wskaźniki osiągnęły wysoki poziom. Na uwagę zasługują również województwa zachodniopomorskie i lubuskie, w których pomimo niskiego trwania życia odnotowano relatywnie wysokie trwanie życia w zdrowiu.

W przypadku kobiet niskim poziomem obu parametrów charakteryzowały się województwa: łódzkie, kujawsko-pomorskie oraz śląskie. W województwie pomorskim parametry te były takie same jak dla poziomu krajowego. Województwa, w których zarówno trwanie życia, jak i trwanie życia w zdrowiu przekroczyły poziom krajowy to opolskie, mazowieckie oraz małopolskie. Na szczególną uwagę zasługują województwa wielkopolskie, lubuskie i zachodniopomorskie, w których pomimo niskiego trwania życia występował wysoki wskaźnik trwania życia w zdrowiu, wyraźnie przekraczający poziom krajowy.

Dodatkowe tablice dotyczące trwania życia w zdrowiu zostały umieszczone w plikach Excel stanowiących załączniki do niniejszego opracowania.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Mieszkańcy Polski zachodniej większą część życia przeżywają bez niepełnosprawności w porównaniu do mieszkańców Polski wschodniej

Opracowanie merytoryczne:
Departament Badań Demograficznych
Zastępca Dyrektora
Katarzyna Góral-Radziszewska
Tel: 22 608 32 26

Rozpowszechnianie:
Wydział Współpracy z Mediami
Tel. komórkowy: +48 695 255 032
Tel. stacjonarne: +48 22 608 38 04, +48 22 449 41 45,
+48 22 608 30 09
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

- stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Trwanie życia w zdrowiu w Polsce w latach 2009-2019](#)

[Trwanie życia w zdrowiu w 2022 r.](#)

[Trwanie życia w 2023 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu osób w wieku x lat \(HLY_x\)](#)

[Procent dalszego życia w zdrowiu \[%\]](#)

[Przeciętne dalsze trwanie życia osób w wieku x lat \(e_x\)](#)